

Jag, jag - för min skull

Den stora, enda huvudsaken vid vår frälsning

Det är en viss benägenhet hos alla väckta själar, som hotar att göra allt deras andliga sökande fruktlöst och med oändliga kval alldeles utpina hjärtat, likasom ett sakta dödande gift, nämligen den gamla välbekanta benägenheten, att vi blott vilja se på oss själva, på vad vi äro och göra eller borde vara och göra; att vi se hundrade gånger på oss själva, då vi se en gång på Kristus och vad han gjort för oss; och se timmar på oss själva, då vi se blott flyktiga ögonblick på honom. Vi säga aldrig, att det är *alla människors* benägenhet att mycket se på sig själva och huru de borde vara inför Gud – vi skola aldrig säga, att alla människor äro besvärade av denna svaghet, nej, det finnes de, som alltför väl kunna den konsten att förgäta sig själva och vara starka i sin tro – ehuru många ibland dem äro så förblindade, att de kunna med *förnöje* se på sig själva och sina förtjänster, så att deras tröst just därigenom stärkes.

Men för att icke tala om så grova fariséer, är det andra, mera upplysta personer, som hava sin tro så redig och veta så väl, att »allt är av nåd», att all vår förtjänst är »utelyckt» - så starka och upplysta voro vi en tid, men huru klena och dåraktiga hava vi icke blivit, sedan säkerhetssömnen vek från våra ögon! Du, som är så fri från denna svaghet, så klok och stark i tron, förstå dock en gång, att det är endast ett tecken, att du ännu icke kommit i den »trånga porten», ännu har din kristendom blott till ett studium, ännu icke kommit in i själva övningen. Ingen har ännu med ett rätt vaket sinne haft lagens andliga krav och Herrens heliga ögon på allt sitt väsende, utan att falla i den svagheten att först och sist se på sig själv.

Det är dels naturens egen sak, dels den gamla fiendens list, vilken, då han icke längre kan hålla oss i syndens och orättfärdighetens grova bojar, alltid omsveper oss med själv rättfärdighetens fina silkesnät. Men annars är det vårt hjärtas djupa adamatiska självförgudning, som utgör huvudkällan till allt detta, som gör, att vi anse oss själva för så viktiga för vår frälsning, liksom vi kunde och borde medhjälpa därtill och icke såsom helt förtappade taga nåd. Denna medfödda inbillning förvillar det uppväckta bättringsbekymret, så att man, med full mening att endast på det allvarligaste och trognaste följa ordet, ovetandes strider rakt emot Herrens avsikt.

Han vill hava oss ned, vi vilja upp; han vill utblotta oss, vi vilja utsmycka oss; han vill hava oss eländigare, vi vilja finna oss bättre - om icke i annat, så vilja vi åtminstone finna vår andliga fattigdom och förkrosselse nog djup. O, att vi en gång lärde, vad det är att såsom helt förtappad frälsas helt och hållet av en annan! O, att vi vaknade över vad Herrens sinne är, t.ex. då vi höra sådana ord av hans mun som följande. Guds Ande öppne våra sinnen!

Uti Jesaja 43:22-25 säger Herren Kristus: »Men icke har du åkallat mig, o Jakob, så att du har bemödat dig om mig, o Israel! Ej frambar du åt mig dina brännoffers lamm, och ej hedrade du mig med dina slaktoffer; jag har icke tröttat dig med spisofter, och ej plågat dig med rökelse. Ej köpte du åt mig för penningar välluktande kryddor, och icke mättade du mig med dina slaktoffers fett; men du tröttade mig med dina synder, plågade mig med dina missgärningar.»

»Jag, jag vill utplåna dina överträdelser för min egen skull och vill icke komma ihåg dina synder.»

Hörom här, vad Herrens sinne är! Nu väl, alla I, som törsten, kommen efter vatten; och I, som icke haven penningar – ja, både syndare och helgon, hören här, då Herren själv talar och säger oss, huru han dömer och handlar i den stora frågan om vår benådning. Vad kan vara säkrare, än det Herren själv säger? Och här höra vi honom nu på det allra uttryckligaste sätt förklara, att varken det ena eller det andra offret, varken inre eller yttre fromhet bevekta honom till nåd, och varken den ena eller den andra bristen, varken inre eller yttre ofromhet tillintetgjorde hans nåd, utan både förtjänster och skulder uppslukades

av ett enda förhållande: »Du tröttade mig med dina synder, plågade mig med dina missgärningar.» Och huru skall det då gå? Jo, »jag vill utplåna dina överträdelser för min egen skull» - märk: »för min skull», icke för din skull - »och jag vill icke komma ihåg dina synder». O, ljuvliga, honungssöta ord för fattiga syndare! Nådefulle Gud, öppna våra ögon och hjärtan, att vi måtte smaka och se, huru ljuvligt det är!

Men för att kunna rätt märka kraften av dessa ljuvliga ord, är det i synnerhet nödigt att förstå den omständigheten, att allt, det Herren här uppräknar såsom icke bidragande till hans nåd, utgör just de förnämsta styckena av den gudstjänst, fromhet och de goda gärningar, som Herren hade föreskrivit Israels barn. Han talar först om hjärtat: »icke att du har *åkallat* mig» - vilket innefattar allt hjärtats begär efter Herren och sedan allt åkallande och bedjande. Därpå uppräknar han vad som hörde till gudstjänsten, såsom allehanda offer, spisoffer, brännoffer, rökelse etc. Detta allt motsvarar således vad som hos oss i nya testamentet kallas *gudaktighet*, såsom bön, andakt, gudstjänst, barmhärtighetsverk och allehanda goda gärningar.

Då vi nu veta, att Gud själv hade föreskrivit Israel denna gudstjänst, samt att Israels folk med stor omsorg och nit vårdade sin gudstjänst, vad kan det då betyda, att Herren här talar därom likasom förkastande, ja, såsom ville han förneka, att de burit honom några offer? Måne han nu ogillar det han själv hade föreskrivit? Visserligen icke! »Icke för dina slaktoffer vill jag straffa dig», säger han, »dina brännoffer äro ju alltid inför mig» (Ps. 50); utan här är endast fråga om, vad som bevekade honom till nåd och förvärvade dem syndernas förlåtelse, såsom här uttryckligt står: »Jag, jag vill utplåna dina överträdelser för min egen skull», och åter v. 26: »Låt oss gå till rätta med varandra; tala, att du måtte få rätt!» Därom är här fråga. Och så snart det gäller den frågan, då brinner Herrens nitälskan såsom en eld emot all mänsklig förtjänst och värdighet; då upprepar han mångfaldigt: *icke du, icke du* - »icke har du åkallat mig, så att du har bemödat dig om mig etc. Jag, jag utplånar dina överträdelser för min egen skull».

Men det är icke därmed nog, att han nekar, att någonting gott hos oss bevekt honom till nåd - tvärt om tillägger han ännu en högst förkrossande anmärkning, som på en gång nedslår, såsom en åska, varje den minsta tanke på någon vår förtjänst eller värdighet, då han säger: »Du tröttade mig med dina synder och plågade mig med dina missgärningar.» Så långt ifrån, att du skulle med någonting gott hava förtjänat min nåd, har du tvärt om tröttat mig med dina synder och plågat mig med dina missgärningar.

Och här märka vi, vilken det är, som talar, nämligen »Israels helige», Herren Kristus, vilken följde Israels barn på deras vägar; såsom Paulus säger: »Den andliga klippan, som medföljde dem, och klippan var Kristus» (1 Kor. 10). Såsom han i 63:e kap. av denna bok framställer sig i sin blodiga dräkt, såsom en vintrampare ifrån Bozra, och säger: »Jag har trampat vinpressen allena, och av folken var ingen med mig», så säger han ock här: »Ingen, ingen eder gärning eller förtjänst beveker mig till nåd; jag, jag har tröttat mig för edra synder - jag, jag utplånar edra överträdelser för min egen skull.»

Så säger ock samme profet i 53:e kap. »Herren kastade allas våra synder uppå honom; han blev sargad för våra överträdelser och slagen för våra missgärningar, näpsten lades uppå honom, att vi skulle hava frid, och genom hans sår blevo vi helade.» Så talar han nu själv här: »Du tröttade mig med dina synder och plågade mig med dina missgärningar.»

På samma sätt talade han ock uti sitt köttis dagar. Liksom han här först säger: »Icke har du åkallat mig, så att du har bemödat dig om mig», jag hade icke haft lust till ditt arbete, utan tvärt om tröttade du mig med dina synder - och, för det andra, att han ock därför förlåter synder och säger: »Jag, jag vill utplåna dina överträdelser för min egen skull»; så säger han ock i Joh. 15: »I haven icke utkorat mig, utan jag har utkorat eder», och i Matt. 20: »Människosonen har icke kommit för att låta tjäna sig, utan för att tjäna och giva sitt liv till lösen för många»; och i Joh. 17: »Jag helgar mig själv för *dem*, på det att ock de må

vara helgade i sanning»; och i Matt. 26: »Mitt blod varder utgjutet till syndernas förlåtelse»; och åter hos Johannes: »Den som äter mig, han skall leva för min skull» o. s. v. Vi igenkänna uti allt samma röst; och allt går ut på detsamma, nämligen det Herren här säger: Icke du, icke du - »icke har du åkallat mig, så att du har bemödat dig om mig - men du tröttade mig med dina synder, plågade mig med dina missgärningar; jag, jag vill utplåna dina överträdelser för min egen skull» etc. Allt går därpå ut, att vi förmå ingenting mer än synda och måste såsom helt förtappade låta skänka oss allt av nåd, blott genom honom, som arbetat för oss, givit sitt liv och sitt blod för oss och säger: »I skolen leva för min skull» - »jag, jag vill utplåna dina överträdelser för min egen skull.»

Men allt detta får en synnerlig kraft, om vi betrakta själva grundvalen, nämligen det förkrossande förhållandet: »Du tröttade mig med dina synder, plågade mig med dina missgärningar.» Se, där är den stora grundorsaken, varför varken våra synder eller vår fromhet gälla något vid vår benådning. Uti Kristi blods röda hav äro både våra synder och våra förtjänster fördränkta. Sedan Gud utgivit sin egen Son till försoning för våra synder, så brinner hans nitälskan för ingenting mer än Sonens ära.

Sedan Gud hört sin Sons nöd och rop från jorden, så tål han icke, att någon syndare vill själv göra sig värdig till himmelen. Märk därför väl de orden: »Mig tröttade du med dina synder» etc. - »tröttade»! - hör! hans själ arbetade! - Det har kostat den käre Herren arbete att frälsa oss från våra synder; vill du se, vad de orden betyda: »Mig tröttade du med dina synder», så måste du skåda det uti Getsemane och på Golgata. Med Guds heliga lag är intet skämt.

Att den arma jordvarelsen, människan, vågar förakta och trampa sin allsmäktige Skapares lag, att hon mottager hans otaliga välgärningar, men trampar hans vilja och bud; icke älskar honom över allt, utan föraktar honom och dyrkar avgudar; icke fruktar honom över allt, utan med lätt mod syndar emot honom; icke förtröstar på honom, utan på sig själv och på andra; icke älskar sin nästa såsom sig själv, utan tänker blott på sitt eget bästa; lever sedan i allehanda synder och laster, i olydnad, vrede hat, otukt, orättfärdighet, lögn och bedrägeri m.m. - detta allt kan för vår lättsinniga natur synas ganska ringa, men icke så för den helige Guden. Gud dömer annorlunda. Det ser jag på Kristi martergestalt. Det ser jag, då Guds egen Son bär våra synder, nämligen att han, den starke, ståtliga personen, började »förfäras, bedrövas och ängslas», och hans svett blev såsom blodsdroppar flytande ned på jorden.

O, du lättsinniga människa! När du hör det kvidandet uti nattens mörker i örtagården och förnimmer, att det är av denne majestätiske personen, som med blotta ord regerade vädren, utdrev djävlar, uppväckte döda, nedslog skaran, visst borde du stanna litet och fråga, vad det betyder, när en sådan person i ensamhet förskräckes, gråter och kvider. Gå icke förbi den synen så likgiltigt! Det angår dig, det är din Frälsare, det är den, som du åkallar i bönen, anropar i döden, möter i domen. Och frågar du honom, varför han så svettas, så får du till svar: »Mig tröttade du med dina synder» etc.

Men frågar du åter med profeten: »Varför är då din mantel så röd, varför är dina kläder likt en vintrampares?» så svarar han: »Jag har trampat vinpressen allena och av folken var ingen med mig.» »Du har icke mödat dig om mig - jag, jag vill utplåna dina överträdelser, för min egen skull.» Ser du din Frälsare sedan vid hudflängningen så sargad och slagen, att man kunde »räkna alla hans ben», så undervisar dig profeten: »Han är sargad för våra överträdelser och slagen för våra missgärningar; näpsten lades uppå honom, att vi skulle hava frid» etc. Ser du honom slutligen lida förbannelsesstraffet på trä, så undervisar dig aposteln: »Kristus har friköpt oss från lagens förbannelse, då han vart en förbannelse för oss; ty det är skrivet: Förbannad är var och en, som hänger på trä.»

Det är gammalt bekant detta, du vet det allt förut - men vad lider det i hjärtat? Har du blivit vaken över denna syn? Om Guds Ande får öppna dig ögonen och förklara dig Kristi martergestalt, så får hela din salighetssak ett helt annat utseende för dig; du skall bliva både förkrossad och hugsvalad, ja »utfattig,

men dock salig» - och de orden skola få en ny kraft och betydelse: »Icke att du har bemödat dig om mig; mig tröttade du med dina synder. Jag, jag vill utplåna dina överträdelser för min egen skull.»

Vakna här och tänk: Visserligen måste du göra bättring och omvända dig. Ve den, som kan skåda sin Frälsare i marter och kval, och likväl vill leva kvar i sitt lättsinne, i syndens och världens tjänst! Ve den, som vill vara ostörd i sitt syndaliv, då hans Frälsare svetts blod för hans synder, gisslas för hans lustar och med starkt rop och tårar dör på korset till hans försoning! Och huru skall det gå den fria, fräcka världen, när en gång detta blod kommer över henne? Huru skall det gå dig, som alltid känt och firat Kristi lidande och död, men aldrig vill varda helt förenad med honom, varda hans egen, bliva och leva under honom i hans rike - dig, som kommer årligen till hans döds åminnelse, anammar hans lekamen och blod, men går så åter bort till dina lustar och lättsinniga sällskaper? Huru skall det gå dig? »Kunde icke de undfly, utan måste dö utan barmhärtighet, som syndade emot Mose lag; huru mycket större näpst, menen I, skall icke den anses förtjäna, som har förtrampat Guds Son och för örent aktat förbundets blod!» Visst fordras här omvändelse!

Och visst fordras här mer än en utvärtes fromhet, välgörenhet och religiös verksamhet! Med allt sådant skall du på Herrens stora dag möta en man, som säger till dig: »Mig tröttade du med dina synder.» »Huru kom du härin, då du icke har bröllopskläder?» »Jag känner dina gärningar och ditt arbete och ditt tålmod och ditt lidande för mitt namns skull» - »men bröllopskläderna?» - men »tvagningen i Lammets blod»? - »Tag det, som är ditt, och gå!» »Jag kände eder aldrig.»

Men nu, I elända, som aldrig finnen edert bättringsarbete, eder förkrosselse, ånger, bön och helgelse, sådana de borde vara, och därför beständigt gån miste om den fulla trösten i Kristus - hören här, vad Frälsaren säger eder: »Icke har du åkallat mig, o Jakob, så att du har bemödat dig om mig, o Israel. Ej köpte du åt mig för penningar välluktande kryddor, och icke mättade du mig med dina slaktoffers fett; men du tröttade mig med dina synder och plågade mig med dina missgärningar; men jag - jag, jag vill utplåna dina överträdelser för min egen skull och vill icke komma ihåg dina synder.»

Det är sant, allt Guds ord talar om bättringens nödvändighet, om ånger och bön m.m. men att man vill göra bättringen, ångern och bönen till en ny försoning, att man för de många stora bristerna i ånger, bättring och bön icke vågar tro den fria nåden i Kristus - »det är en smitta i dens mod, som ej värderar Jesu blod». Det är bättring, ånger och förkrosselse nog där, varest man icke mera kan få ro i världen eller sin egen fromhet; det är förkrosselse nog där, varest man för sin ovärdighet icke vågar tillägna sig den stora oförskyllda nåden, vore det ock endast din bristande förkrosselse, din hårdhet och lättsinnighet, som förkrossar dig.

Det är just bristen i ångern, bättringen, bönen m.m., som ofta allra mest förkrossar och utblottar oss. Att då icke vilja, så oskicklig och ovärdig, fly till Kristus och omfatta hans förtjänst - o, »det är en smitta i dens mod, som ej värderar Jesu blod» - det är att göra sig själv alltför viktig. Du galler icke så mycket, varken med dina synder eller din bättring; du följer med på det stora köpet, om du nu blott vill emottaga och tro hans stora nåd. Hör ännu en gång, vad han säger: »Icke att du har bemödat dig om mig, *jag, jag vill utplåna dina överträdelser för min egen skull.*»

Se, allt det lagen säger, det säger den blott, på det »att var mun må tillstoppas, och all världen varda brottslig för Gud.» När du nu blivit brottslig, ovärdig och nedslagen, så kan lagen icke uträtta något mer, den har då gjort allt vad den skulle göra; nu återstår ingenting mer, än att emottaga den friskänkta nåden. Nu kan ingen brist eller ovärdighet förhindra den. Allt, som eljest under lagen skulle vara till fördömelse, blir nu aldrig tillräknat den troende; det är nu så, som om ingen lag vore till, det är idel nåd och vänlighet, såsom vi här sett, huru Herren förgäter allt vad lagen kräver och säger: »Icke att du har hållit lagen, icke

att du har åkallat mig, icke att du har älskat, bett eller lytt mig, såsom du bort - nej, visst icke! men *jag, jag* vill utplåna dina överträdelser för min egen skull och icke komma ihåg dina synder.» Här är nu bara förlåtelse, utplånande, förglömmande. Jag vill utplåna din synd, säger han, jag vill icke komma ihåg den. Och är icke det summan av allt Guds evangelium, att så snart syndaren kommer och söker nåd genom Kristus, så är det slut med lagens talan, så är där idel nåd? Till Jesus kommo allehanda eländiga syndare och synderskor, och där blev genast nåd. Icke en enda blev förkastad; »alla, som mottogo honom, gav han makt att bliva Guds barn». Vi se, att synden aldrig var något hinder för nåden; men ville någon själv vara rättfärdig, då blev där alltid strid - men arma syndare voro alltid hans folk.

O, att vi förstode Guds gåva! Förstode, vad som ligger under de orden: »Mig tröttade du!» Först ser jag där åter, vad allt Guds evangelium från världens begynnelse förkunnat, nämligen att det var Guds stora evighetsråd, att all världens synd skulle läggas på *en* och med »ens lydnad», lidande och död försonas, avplanas och borttagas. »Den, som icke visste av synd, har Gud för oss gjort till synd» etc. Se, det är hemligheten, att all synd är till sin fördömande kraft borttagen i Kristi död, alldeles »kastad i havets djup» (Mik. 7:19), så att den aldrig mer gör hinder för nåden, så att ingen fördömes egentligen för synden, utan endast för sitt bortoblivande från nåderiket.

O, att människor visste, att deras synder redan äro borttagna! O, att de visste, att de allt ifrån Kristi död haft syndernas förlåtelse sig förvärvat! Detta är det första. För det andra ser jag åter det här brinnande kärlekshjärtat hos Kristus. Jag ser, att den käre syndabäraren icke är missnöjd däröver, att han blivit tröttad och plågad med våra synder. Han har gjort det i överflödande kärlek; ty han sammanknippar just därmed: »jag, jag vill utplåna dina överträdelser» etc. Och låtom oss icke så alldeles förgäta vår Herres Kristi kärlek! »Förbliven i min kärlek», säger han, »ingen har större kärlek än den, att man låter sitt liv för sina vänner.» Men Paulus anmärker, att han låtit sitt liv för sina ovänner.

Gör så en sund slutsats och säg, om icke hans kärlek då måste vara alldeles fri och oberoende av oss och vårt förhållande? Sådant förklarar han här så eftertryckligt med de upprepade orden: »Icke att du har åkallat mig eller bemödat dig om mig» etc. »Jag, jag vill utplåna dina överträdelser för min egen skull» - och gör det så, att jag icke kommer ihåg dina synder, att de aldrig, aldrig skola vara påtänkta; ja, jag vill utplåna dem så, att »på den tiden skola Israels missgärningar sökas och icke vara till, och Judas synder, och icke varda funna» (Jer. 50:20). Detta heter »utplåna», detta heter: »icke mer ihågkomma». Gud vare tack för sin ousägliga gåva! Gud öppne oss ögonen, Gud föröke oss tron!

Korteligen: då du åter uppfylles med dessa tankar: »Om jag blott vore så och så; jag är icke, såsom jag bör, icke så förkrossad och allvarlig; jag är så hård, kallsinnig, lättsinnig, skrymtaktig, syndfull m.m., och huru kan jag då tro, att jag har Guds nåd?» - så märk en gång, vad som uti allt detta ditt tal är medelpunkten, omkring vilken alla dina tankar vända sig, och varpå din tro beror, nämligen det lilla ordet: »jag» - »om jag vore», »om jag kunde», heter det - det är ditt jag, som är så betydande; du vill själv vara rättfärdig och så bliva din egen frälsare. Vakta dig för den smittan! Paulus var så rädd för den ringaste inblandning av någon egen tröst, att han höll sin högsta rättfärdighet för förlust och avskräde, säger han - »på det att jag må varda funnen i Kristus, icke havande min rättfärdighet, som kommer av lagen, utan endast den, som kommer genom tro på Kristus» etc.

Och märk här, att då vi så ideligen säga: *jag, jag*, så upprepar ock Herren sitt *jag* och säger: Det är sant, du är icke, såsom du bör, du är i allt brottslig och ovärdig; men *jag, jag, jag* vill utplåna dina överträdelser för min egen skull.» Han icke blott upprepar sitt *jag*, utan tillägger ock: »för min egen skull». Prisat vare hans namn! Därför, då du säger: »Jag *ångrar* icke synden rätt!» så säger han: »Nej, icke att du har rätt ångrat; jag har ångrat för dig (i örtagården); *jag, jag* vill utplåna.» Du säger: »Jag *beder* icke rätt»; han

säger: »Nej, icke att du har bedit rätt! Jag, jag har med starkt rop och tårar framburit böner och åkallan; jag vill utplåna.» – Du säger:

»Jag är icke rätt angelägen» etc. Han säger: »Nej, icke att du har åkallat mig; men jag har varit angelägen om dig, jag har bemödat mig, jag vill utplåna - för min egen skull.» O, skulle vi icke vörda hans nådefulla tillsägelse, ödmjukt falla ned för honom och tacka och bekänna: »Icke åt oss, icke åt oss, Herre, Herre, utan åt ditt namn giv äran? Du, du allena är rättfärdig och gör den rättfärdig, som tror på dig.» Herre, föröka oss tron!

– C-O Rosenius

(Tolfte årgången, år 1853)

© Pietisten 2023

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com